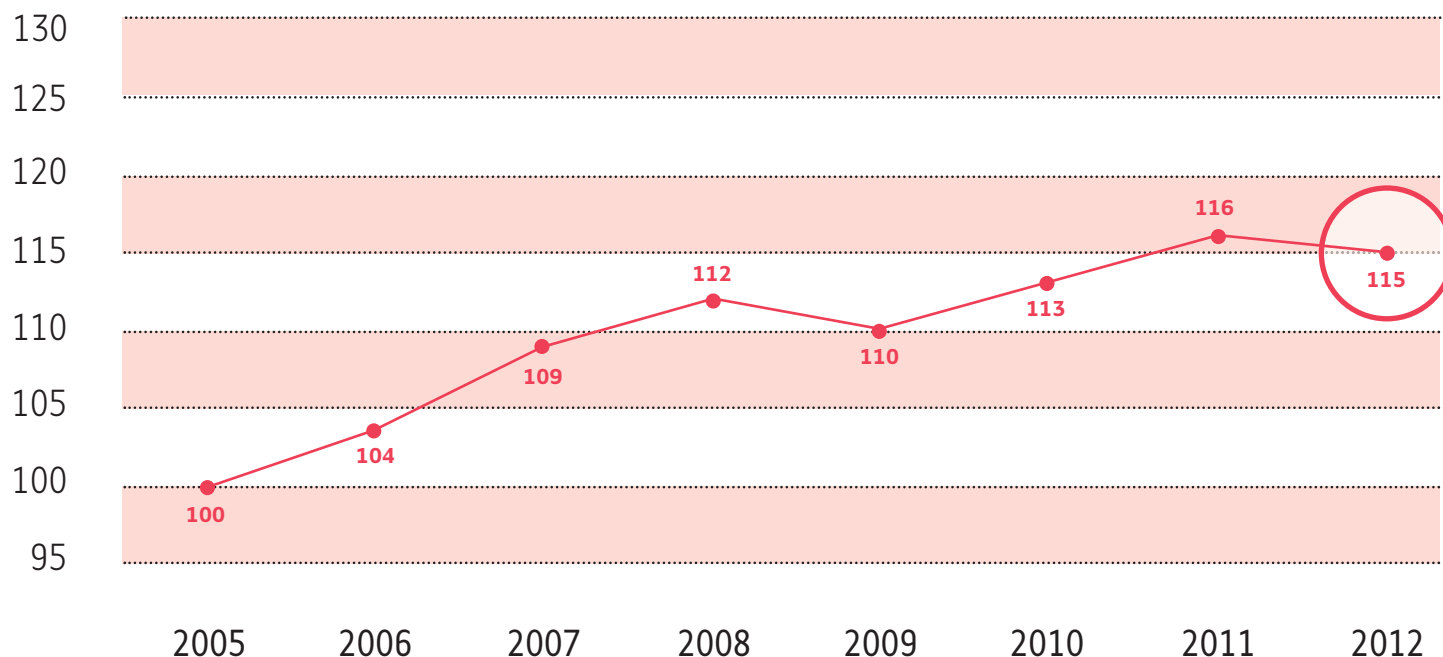

Amsterdam City Index

2013

Amsterdam City Index

115. Daar staat de Amsterdam City Index per januari 2013, nu alle data uit 2012 bekend zijn. Al sinds 2005 is de Amsterdam City Index de barometer van het economisch klimaat van het hart van Amsterdam. De Amsterdam City Index meet middels 32 trends het economisch klimaat van de Amsterdamse binnenstad Centrum XL – het uitgebreide centrum van Centraal Station tot Cornelis Schuytstraat en van Haarlemmerbuurt tot Carré. Eigenlijk vertelt de City Index in één cijfer en veel toelichtingen de actuele stand van de economie in de Amsterdamse binnenstad.

Jaarlijks wordt die economische stand gedegen geanalyseerd, binnenstebuiten gekeerd, gemeten en gewogen en uiteindelijk uitgedrukt in een cijfer: de City Index. In startjaar 2005 was de City Index 100. Vorig jaar 116. Nu staat de Amsterdam City Index op 115, één punt lager. Dat is niet per se slecht. In recessie en zwaar weer blijft de economie van de binnenstad nagenoeg overeind. Bij de City Index 2012 kopten we: het centrum draait op volle kracht. En ook: het zware weer raakt centrum (nog) niet. Ook nu in 2013 is Amsterdam nog steeds een goed renderende vrijhandelszone in een kwakkelend koninkrijk. Maar laten we onszelf niet rijk rekenen. Het kan beter.

Vereniging Amsterdam City is van nature optimistisch. We zijn ondernemers. Wij zijn de belangenvereniging van de actieve binnenstad, van bedrijven en winkels groot en klein, van not-for-

profit organisaties en zzp'ers, degelijk en hip, gevestigd en starter. Onze focus is het economisch klimaat. Wat gaat er goed, wat minder, wat kan er beter, waar zit groei. Meten is weten. Daarom maken wij de Amsterdam City Index. Met wederom zeer gewaardeerde en onmisbare steun van onze *founding father* van het eerste uur, Kroonenberg Groep, en zijn twee *founding brothers* Albert Heijn en Kamer van Koophandel. De presentatie van de Index wordt dit jaar mede mogelijk gemaakt door Stadsdeel Centrum, Beurs van Berlage, Gassan Diamonds, Mister B en Heineken.

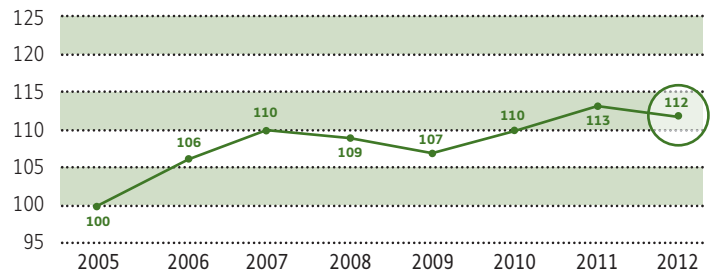
Vereniging Amsterdam City staat voor zijn zaak. Onze inzet is om het hart van Amsterdam elk jaar nog weer iets beter te maken. Verderop vindt u onze analyse op onderdelen en aan het eind een pleidooi voor wat wij noemen welbegrepen samenbelang. Bestuur, bedrijven en burgers hebben hun eigen belangen en agenda's, maar er is wel welbegrepen samenbelang: de aantrekkelijkheid, vitaliteit en toekomst van onze stad. *For the common good of our city.*

Vereniging Amsterdam City wenst u en iedereen een mooi, inspirerend en winstgevend jaar toe, in elk opzicht. Laat 2013 dus het startjaar zijn van een door ons bedacht begrip wat wij graag verder met u en elkaar ontwikkelen: welbegrepen samenbelang. Het zou ons zomaar verder kunnen helpen. Op naar de volgende Amsterdam City Index. Succes!

VERDIENVERMOGEN

Stilstand. Waar is de vooruitgang? Toerisme houdt ons op de been. De helft van de omzet komt al uit buitenlandse handen. De thuismarkt komt kijken en niet kopen, en bestelt na een dagje Centrum XL thuis *online*. Dat zien we dus niet of nauwelijks terug in de omzetcijfers van Centrum XL. Wel levert het ons steeds meer *flagshipstores* op: Mini, Apple, Puma, Abercrombie & Fitch, Primark, en straks ook Marks & Spencer, het zijn de magneten van de nieuwe economie.

Omzet Grootwinkelbedrijf / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	99	104	105	105

105 ↓

Geïndexeerde omzetontwikkeling van zeven grote winkelformules met samen 25 vestigingen in Centrum XL, bron: Amsterdam City, peildatum 30 november.

Omzet Hotels / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	86	90	102	99

99 ↓

RevPar bij 3, 4 en 5 sterrenhotels in Centrum XL, bron Amsterdam City, peildatum 30 september. Het indexgetal 99 staat voor € 104,01 gemiddelde omzet per beschikbare kamer per nacht.

Omzet MKB horeca / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	102	106	112	115

115 ↑

Geïndexeerde omzetontwikkeling van 438 horecabedrijven (van de ca. 2.800) sinds 2005 gevestigd in Centrum XL met een omzet van maximaal € 50M, bron: Rijksbelastingdienst i.s.m. de dienst Onderzoek & Statistiek Amsterdam, peildatum 1 september.

Omzet MKB retail / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	103	100	97	95

95 ↓

Geïndexeerde omzetontwikkeling van 447 retailbedrijven (van de ca. 4.000) sinds 2005 gevestigd in Centrum XL met een omzet van maximaal € 50M, bron Rijksbelastingdienst i.s.m. de dienst Onderzoek & Statistiek Amsterdam, peildatum 1 september.

Omzet MKB overigen / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	104	103	103	102

102 ↓

Geïndexeerde omzetontwikkeling van 1.778 overige bedrijven (van de bijna 30.000) sinds 2005 gevestigd in Centrum XL met een omzet van maximaal € 50M, bron Rijksbelastingdienst i.s.m. de dienst Onderzoek & Statistiek Amsterdam, peildatum 1 september.

Huur kantoren / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	108	107	111	109

109 ↓

De hoogst afgesloten huur bij nieuwe contracten voor kantoren in Centrum XL, bron DTZ Zadelhoff, peildatum 30 juni. Het indexgetal 109 staat voor € 400 per m² v.v.o./Centrum XL.

Na inflatiecorrectie 0% omzetcijfers gemiddeld over 25 vestigingen. Er zijn overigens grote verschillen tussen de vestigingen onderling. Wie veel toeristen weet te trekken, doet het (veel) beter. Daar zit dus het geld.

Hoewel de Amsterdamse hotelkamers tot de duurste van Europa behoren, is de gemiddelde omzet per kamer minder waard dan in 2005. Toch wil nog steeds iedereen zich hier vestigen: van Waldorf Astoria tot boetiekhotel Hotel Droog met slechts 1 kamer, en Paradiso wil een Potel. Dat betekent maar één ding: de winsten en de vooruitzichten zijn nog steeds goed.

Eten en drinken is de grote winnaar dit jaar: 6% omzetcijfers gemiddeld en daar blijft na inflatiecorrectie ruim 3% van over. Horeca is goed voor de inwendige mens, de sfeer, en ook voor de werkgelegenheid. Veel zaken gaan goed, ook veel zaken hebben het zwaar, prijsstijgingen houden omzetten nog behoorlijk op peil. Gelukkig hebben al die toeristen ook honger en dorst.

De kleine winkelier is de grote verliezer. Gemiddeld plus 1%, na inflatiecorrectie gemiddeld min 1%. Mensen komen steeds meer voor de beleving en kopen doen ze thuis. Vooral de éénpitters (1.700 van de ruim 4.000 zaken) hebben het zwaar. Dat is dus bijna de helft. Die kunnen niet 7 dagen open en spreken geen vijf talen. Klein verliest het dan van groot. De kleine winkelier krijgt grote klappen. Dan komt onze geroemde winkelpluriformiteit op de tocht.

Overig MKB zoals fysiotherapeuten, advocaten, kunstenaars, tekstschrijvers en interim-managers houden hun omzet op peil. Plus 2%, na inflatiecorrectie net rond nul. Dit zijn de bedrijven die ervoor zorgen dat Centrum XL niet alleen een consumenten-economie heeft. Er wordt ook zaken gedaan in ons stadshart. Het gaat om minstens 20.000 bedrijven en bedrijfjes die veel, zo niet uitsluitend, business-to-business werken.

De m²-prijs voor nieuwe kantorencontracten blijft stabiel, gecorrigeerd voor inflatie is het een fractie minder. Verhuurders gaan wel de komende jaren andere bestemmingen zoeken. Waar vroeger banken waren of een grote bibliotheek, komen nu hotels en winkels, want kantoren zijn er genoeg.

Huur winkels en horeca / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	162	160	155	156

Het gemiddelde van de laagst en de hoogst afgesloten huur bij nieuwe contracten in Centrum XL, bron DTZ Zadelhoff, peildatum 30 juni. Het indexgetal 156 staat voor € 631 per m² v.v.o./Centrum XL.

156 ↑

Bezoekers Amsterdam

2005	2009	2010	2011	2012
100	103	112	116	118

Totaal aantal bezoekers aan Amsterdam, bron Amsterdam Partners, peildatum 1 januari. Voor 2012 eigen inschatting Amsterdam City: een lichte groei. Het indexgetal 118 staat voor 12,8 miljoen. Het was 12,6 miljoen.

118 ↑

Bruto regionaal product / metropoolregio Amsterdam

2005	2009	2010	2011	2012
100	101	102	101	100

Bruto regionaal product metropoolregio Amsterdam per jaar, bron dienst Onderzoek en Statistiek i.s.m. TNO/VU, peildatum 31 december. Het indexgetal staat voor € 88 miljard/ jaar.

100 ↓

Goederenomslag haven

2005	2009	2010	2011	2012
100	132	131	135	139

Totale goederenomslag in de haven van Amsterdam, bron Port of Amsterdam, peildatum 31 december. Het indexgetal 139 staat voor 77 miljoen ton in 2012.

139 ↑

Vrachtvervoer Schiphol

2005	2009	2010	2011	2012
100	89	104	105	102

Totaal aangekomen en verzonden vrachtvervoer op Amsterdam Schiphol, bron Schiphol Group, peildatum 31 oktober. Het indexgetal staat voor 532.245 ton.

102 ↓

De m²-prijs voor nieuwe contracten voor winkels en cafés stijgt marginaal. Het gaat de verhuurders nog steeds goed. Steeds meer straten zijn en worden opgeknapt, en nog altijd willen veel mensen een zaak beginnen in Centrum XL. Leidsestraat en Rokin zitten in de lift, en iedereen is lovend over de herboren Utrechtsestraat. Er is dus nog voortdurend vraag naar winkel- en horecaruimte, tot in de kleinste hoeken.

Het toerisme groeit en heeft enorme potentie. Velen zien Amsterdam het Venetië van het noorden worden. De historische binnenstad daar telt 60.000 bewoners en 30 miljoen bezoekers per jaar. Hier liggen die cijfers even anders: 137.000 versus 13 miljoen. Amsterdam blijft Amsterdam. Maar drukker wordt het. De luchtvaartindustrie rekt voor 2013 op een wereldwijde groei van 6%.

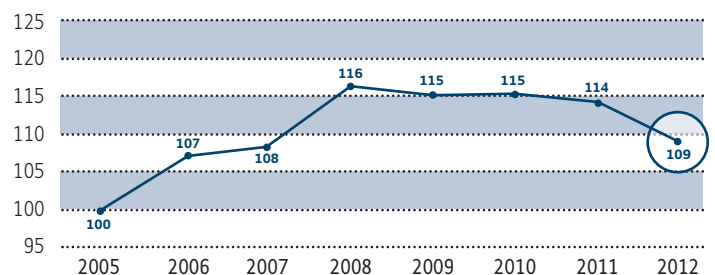
Een welvarend centrum heeft een welvarende regio nodig, een sterk, koopkrachtig, en goed opgeleid achterland. Die hebben we, ook in deze tijd van economische krimp. De regio Amsterdam is inmiddels economisch de sterkste regio van Nederland.

77 miljoen ton in 2012: een record. De groei zit voor honderd procent in de olieproducten. Amsterdam is wereldwijd de grootste benzinehaven.

Op het gebied van vrachtvervoer is Schiphol 'slechts' derde in Europa. Daar is ruimte voor groei. Maar de afgelopen maanden zakte het volume helaas wel wat weg. Dat is een teken, want juist luchtvracht is een goede indicator voor de vooruitzichten op korte termijn, en die zijn dan dus wat minnetjes.

STADSKWALITEIT

Het indexgetal voor Stadsqualiteit loopt terug. Net als in 2011 is de voornaamste reden de snelle daling van de huizenprijzen. De oorzaken daarvan zijn terug te voeren op de financiële huishouding van heel Nederland en hebben weinig van doen met de kwaliteit van de stad. Maar het drukt zich wel uit in geld en dus zakt het cijfer. Verder stijgt het aantal bezoekers, maar wordt het steeds lastiger om de stad goed te managen. Zo er een lijst van schoonste steden zou bestaan, dan zou Amsterdam in de achterhoede eindigen.

Cruise passagiers PTA

2005	2009	2010	2011	2012
100	148	161	213	238

Aantal aankomende passagiers per cruiseboot, bron Passenger Terminal Amsterdam, peildatum 31 december. Het indexgetal 238 staat voor 290.000 passagiers.

238 ↑

Booming! En in 2013 worden weer heel veel meer passagiers verwacht. De logistieke prestatie is geweldig. Elke keer dat er een schip aanmeert, worden in luttele uren duizenden draagkrachtige mensen ontscheept. Hup met de bus naar Volendam, Zaanse Schans of Keukenhof en daarna nog even snel de stad in en veel geld stukslaan. Het water heeft ons altijd rijkdom gebracht.

Diefstal / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	129	152	121	103

103 ↓

Aangiften diefstal in Centrum XL incl. poging tot, en niet naderhand ingetrokken, bron Politie Amsterdam Amstelland, peildatum 30 sept. Het indexgetal 103 staat voor 23.000 aangiften. De index beweegt omgekeerd evenredig.

Geweld / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	98	104	107	106

106 ↓

Opgenomen geweld in Centrum XL m.u.v. huiselijk geweld, bron Politie Amsterdam Amstelland, peildatum 30 september. Het indexgetal 106 staat voor 2.421 aangiften, iets meer dan vorig jaar. De index beweegt omgekeerd evenredig.

Musea en attracties

2005	2009	2010	2011	2012
100	100	102	109	113

113 ↑

Geïndexeerde ontwikkeling van de bezoekersaantallen voor 29 musea en 9 attracties in Centrum XL plus voor 2 musea en 1 attractie buiten Centrum XL, bron Amsterdam Partners, peildatum 30 november.

Schone lucht / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	100	88	84	84

84 →

Jaargemiddelde van de 24-uursmiddelen voor fijnstof (TEOM) PM10 in de buitenlucht op de Stadhouderskade en de Overtoom, bron GG&GD, peildatum 1 januari. Het indexgetal 2012 is een inschatting en staat voor gemiddeld 28 microgram/m³. De index beweegt omgekeerd evenredig.

Studenten

2005	2009	2010	2011	2012
100	125	133	132	133

133 ↑

Aantal studenten aan UvA en Vrije Universiteit samen, bron UvA en VU, peildatum 1 oktober. Het indexgetal 133 staat voor 57.074 studenten.

Mercer

2005	2009	2010	2011	2012
100	100	108	108	108

108 →

Puntentotaal op de Mercer Quality of Living-index (in totaal 221 steden over de hele wereld), bron: Mercer 2012. Het indexgetal 108 staat voor plaats 12 op een lijst van 50 wereldwijd.

Huizenprijs / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	119	118	101	88

88 ↓

Gemiddelde prijs per verkochte woning in Centrum XL, bron dienst O+S Amsterdam, peildatum 1 juli. Het indexgetal staat voor € 3.729 per m² gemiddeld en is een inschatting van ons: min 10% t.o.v. 2011.

Diefstal blijft de gesel van een drukke toeristische stad. Neem alleen de zakkenrollerij rond de levende standbeelden op en rond de Dam of in tramlijn 5. Amsterdam geldt nog steeds als een veilige stad, maar de stijging van het aantal aangiften dwingt tot aanpak.

Diefstal is erg, maar geweld helemaal. Dat jaagt mensen de stad uit. Mooi dat de 'driehoek' recent een forse daling van het aantal overvallen kon presenteren. De aanpak van de top 600 werpt vruchten en meer veiligheid af. Het gevoel van veiligheid wordt gelukkig niet aangetast. Centrum XL scoort ongewijzigd boven het Amsterdamse gemiddelde.

In 2013 verwacht iedereen door 400 Jaar Grachten en alle andere jubilea nog meer bezoekers: plus 10% voorspellen de city marketeers. Dat zou heel mooi zijn. Alle ogen zijn nu gericht op het aftellende Rijks Museum en de gehoopte magneetwerking. En zou de onderdoorgang nu wel of niet dicht moeten vanwege (te) grote drukte? Wij hopen van wel.

Schone lucht. Tsjja. Dat krijgen we dus maar niet goed, ook niet wanneer er een milieuzone zou komen voor al die kleine bestelwagens die we hebben in Centrum XL. Maar er is vage hoop. Volgens sommigen liggen er over 20 jaar op alle daken zonnecellen en rijdt iedereen elektrisch.

Veel studenten betekent veel potentieel voor morgen en voor nu: in dynamiek, in innovatie en in arbeidskracht: horeca, oppascentrales en boodschappendiensten. Moeten ze wel ook nog ergens kunnen wonen. Dat is nu met alle regels wel heel erg moeilijk gemaakt. Dat kan *smarter*.

Op de ranglijst van Mercer staat Amsterdam op de 12e plaats in de top 50 van steden wereldwijd. Wenen voert de wereldranglijst aan. Belangrijk voor de hoge notering van Amsterdam en veel andere West-Europese steden is politieke stabiliteit, een stijgende levensstandaard, en hoogwaardige infrastructuur. Amsterdam laat zelfs Berlijn, Parijs en Londen achter zich. Niet zo gek dat onze stad een aangename aanleghaven voor expats is.

De huizenprijs zakt overal, maar in Centrum XL gaat het sneller dan elders. Hier staat dan ook de top van de markt en daar vallen de hardste klappen.

VESTIGINGSKLIMAAT

Vooraf over de grens is het beeld van Amsterdam positief. Het is ook heel bijzonder dat Schiphol op 30 minuten afstand ligt van het centrum en ook dat de stad relatief veilig en subjectief mooi is. Het indexgetal voor Vestigingsklimaat zakt wel: de leegstand van de kantoren rondom is slecht. Daar werken geen mensen meer en dus komen die mensen niet meer naar de stad. En ook opdrachten zijn er niet te halen. Daar ligt een taak braak.

Bedrijfsvestigingen / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	107	109	113	113

113 →

Aantal bedrijfsvestigingen met twee of meer werkzame personen in Centrum XL, bron KvK Amsterdam, peildatum 1 november. Het indexgetal 113 staat voor 10.017 bedrijven met twee personen of meer.

Leegstand kantoren Amsterdam

2005	2009	2010	2011	2012
100	118	108	117	111

111 ↓

Percentage leegstand in m²'s kantoorruimte in Amsterdam, bron DTZ Zadelhoff, peildatum 30 juni. De trend beweegt omgekeerd evenredig en het indexgetal 111 staat voor 18% leegstand.

Leegstand overige bedrijfsruimte Amsterdam

2005	2009	2010	2011	2012
100	126	129	149	159

159 ↑

Percentage leegstand in m²'s overige bedrijfsruimte in Amsterdam, bron DTZ Zadelhoff, peildatum 30 juni. De trend beweegt omgekeerd evenredig en het indexgetal 159 staat voor 12% leegstand.

European Cities Monitor

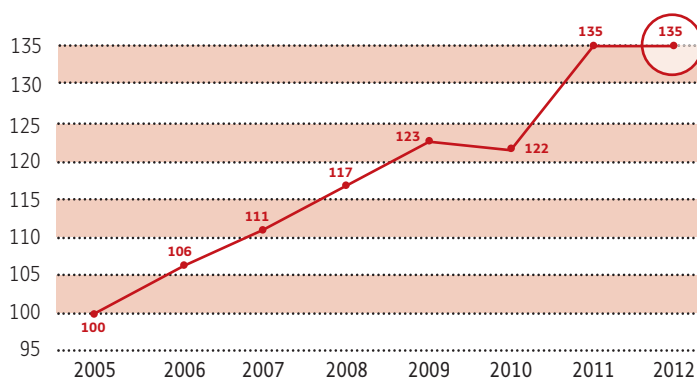
2005	2009	2010	2011	2012
100	83	104	108	108

108 →

Puntentotaal op de European Cities Monitor, samengesteld op basis van de mening van 500 CEO's in Europa. Bron Cushman & Wakefield 2011. Het indexgetal 108 staat voor 0,26 punten en dat betekent een vierde plaats op een lijst van 36 steden in Europa.

ARBEIDSMARKT

Het indexcijfer van 135 voor 2012 is niet 100% betrouwbaar. De reden is dat de werkloosheidscijfers niet volledig bekend zijn. Maar we hebben goede redenen aan te nemen dat 135 (hetzelfde als voor 2011) in de buurt komt. De werkloosheid is fors gestegen, het aantal Zzp'ers ook, en beide ontwikkelingen zijn min of meer tegen elkaar weg te strepen.

Werkzame personen / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	105	108	109	111

111 ↑

Aantal werkzame personen in Centrum XL, bron dienst Onderzoek en Statistiek, Amsterdam, peildatum 1 januari. Het indexgetal 111 staat voor 112.000 werkenden in Centrum XL.

Werkloosheid / Amsterdam

2011	2012
174	160

160 ↓

Niet-werkende werkzoekenden in Amsterdam, bron UWV A'dam, peildatum 1 juli. De trend beweegt omgekeerd evenredig. Het indexgetal 160 staat voor ca. 34.000 mensen, dat is 7 à 10% meer werkzoekenden dan vorig jaar.

Dat is gek: er zijn geen bedrijven bijgekomen. Zit Centrum XL vol? Of vinden Nederlandse bedrijven Amsterdam inderdaad geen prettige stad om zich te vestigen? Er wordt geklaagd over overspannen regelgeving en te dure huisvesting. De groei zit in ieder geval ergens anders: bij de Zzp'ers, zie onder Arbeidsmarkt, bij de *Richard Florida Quorum*.

Vorig jaar wonnen we, nu verliezen we. Wat doen we eraan? We waarderen af, we slopen (Fortis aan het Rokin staat op de nominatie), we maken er nieuwe kantoren van (NRC aan het Rokin) of hotels (in Sloterdijk, want 'dat ligt dicht bij Schiphol') of we gaan er groente kweken (het voormalige V&D-kantoor aan de A10 is nu Europa's grootste *urban farm* met meer dan 70 gewassen).

Gek overigens dat er geen woningen worden gecreëerd. Dat ligt zo voor de hand, dat het toch niet kan. De regelgeving is wurgend, want dwingt tot te dure ingrepen en verbouwingen. Je moet je afvragen of dat anno nu wel zo handig en verstandig is. Als we niets doen, blijven we staren naar onze eigen staart. Wanneer we focussen op de leegstand van winkels en horecaruimtes in Centrum XL, dan is die minimaal: 3,8% versus 6,4% landelijk (cijfers van Locatus). Geen wonder dat de huren hoog zijn en blijven.

Voor 2012 is er nog geen nieuwe ranking, maar we denken dat Amsterdam zich handhaaft op de fel-begeerde fraaie vierde plaats. Londen, Parijs en Frankfurt staan altijd bovenaan, Berlijn, Barcelona, Brussel, München, Stockholm, Hamburg en Kopenhagen hebben we nu achter ons gelaten. De internationale zakenwereld kijkt goedkeurend hoe Amsterdam zich verder ontwikkelt.

Er werken nu 112.000 in Centrum XL. Bijna 17.000 hebben een baan in de horeca, ruim 12.000 in de retail en de rest (83.000) doet ander werk. Dat is verreweg de grootste groep en dat wordt nog wel eens vergeten met alle aandacht voor winkelen en uitgaan.

Werkloosheid werd altijd geteld aan de hand van het aantal uitkeringen. Vorig jaar realiseerde men zich dat dit te gemakkelijk was. Een alternatief is echter nog niet ontwikkeld. Daarom hebben we geen cijfers uit voorgaande jaren en melden we alleen dat de werkloosheid in 2012, 7 à 10% gestegen is ten opzichte van 2011.

Richard Florida Quorum / Centrum XL

2005	2009	2010	2011	2012
100	122	163	195	202

Aantal eenmanszaken inclusief Zzp'ers gevestigd in Centrum XL, bron Kamer van Koophandel Amsterdam, peildatum 1 november. Het indexgetal 202 staat voor 26.785 eenmanszaken in Centrum XL.

202 ↑

Beroepsbevolking MRA

2005	2009	2010	2011	2012
100	104	105	106	106

Omvang beroepsbevolking metropoolregio Amsterdam, bron TNO/VU, peildatum 1 januari. Het indexgetal 106 staat voor 1.157.000 potentiële werkers.

106 →

BEREIKBAARHEID

Hoogwaardige infrastructuur is één van de redenen waarom Amsterdam zo hoog staat op de internationale ranking van Mercer. Amsterdam geeft op dit moment maar liefst € 12 miljard uit aan transport en bereikbaarheid. Van ver weg rondom de stad tot hartje stad, van A6 tot A10, het spoor naar Almere, de Westrandweg, de De Ruytertunnel, de Rode Loper en de onvolprezen Noord/Zuidlijn die er nu toch echt aankomt.

Centraal Station + Station Amsterdam Zuid

2005	2009	2010	2011	2012
100	118	116	123	125

Aantal in- en uitstappers op Centraal Station en Station Zuid samen op een doordeweekse dag, bron Nederlandse Spoorwegen, peildatum 2012. Het indexgetal 125 staat voor 215.465 in- en uitstappers per dag.

125 ↑

Gemeentelijk Vervoer Bedrijf

2005	2009	2010	2011	2012
100	109	112	114	115

Aantal vervoerde reizigers door het Gemeentelijk Vervoer Bedrijf Amsterdam per tram en veerboot exclusief zwartrijders per jaar, bron GVB, peildatum 1 januari. Het indexgetal 115 staat voor 221 miljoen reizigers.

115 ↑

Gemiddelde reistijd naar de Dam

2011	2012
112	107

Het gemiddeld aantal minuten nodig om op de Dam te komen, per fiets van de Jaap Eden IJsbahn, per auto vanaf de A10 afslag Volendam, en per tram van VU Medisch Centrum, bron Amsterdam City, peildatum derde maandag van december. Het indexgetal 107 staat voor 22 minuten en 42 seconden.

107 ↓

Reizigers Schiphol

2005	2009	2010	2011	2012
100	96	102	115	118

Aantal aankomende en vertrekkende luchtreizigers op Amsterdam Schiphol exclusief doorgaande reizigers, bron Schiphol Group, peildatum 31 oktober 2011. Het indexgetal 118 staat voor 30 miljoen.

118 ↑

Bereikbaar binnen 30 minuten

2005	2009	2010	2011	2012
100	94	94	95	95

Aantal inwoners dat binnen 30 min. per auto of fiets of binnen 45 min. per openbaar vervoer op de Munt kan zijn, bron dienst Infrastructuur, Verkeer en Vervoer Amsterdam, peildatum 31 december, twejaarlijks berekend. Het indexgetal 95 staat voor 2.673.750 mensen.

95 →

Het aantal Zzp'ers is sinds 2005 verdubbeld. En ze zijn er in alle soorten en maten: postbestellers, thuiszorgmedewerkers, advocaten, medisch specialisten, lct'ers, interimmanagers, coaches, adviseurs, eenmanscateraars en creatievelingen, samen vormen zij het gist van werkend Amsterdam. En ze doen het goed. Zie de omzetzontwikkeling van MKB overige onder Verdienvermogen.

Het lijkt veel, bijna 1,2 miljoen potentiële werkers, maar toch worden er ieder jaar duizenden mensen ingevlogen voor ict en hightech. Ook is het lastig om vakkundig en ervaren personeel te vinden. Het uitserveren van een glas bier, het verkopen van een paar schoenen: het vraagt om vakmanschap en liefst in drie talen.

De komende tien jaar wordt Station Zuid/WTC verbouwd en komen er 2x zoveel perrons. Dat betekent alleen maar groei. Zoals ook voor CS wordt verwacht. Nu 170.000 in- en uitstappers per dag, in 2020 zijn dat er 300.000, vanwege de opmars van de hogesnelheidstreinen en natuurlijk de Noord/Zuidlijn.

Er is veel kritiek en minder geld, en toch vervoert het GVB toch net weer iets meer mensen dan in 2011. Meer mensen over het IJ naar EYE en naar trendy Noordelijke restaurants en terrassen, meer toeristen in de stad, het is dringen en inschuiven op ponten en in de trams. Goed dat de Noord/Zuidlijn eraan komt.

Het is echt drukker aan het worden. Dat merken we op onze jaarlijkse test hoe snel je op de Dam komt. Met name met de fiets is er meer tijd nodig. Maar het kan nog steeds binnen de 25 minuten.

In de luchtvaart zit groei. Daarom is de Schiphol Group optimistisch als op een roze wolk. Wereldwijd vliegverkeer zou in 2013 met 6% stijgen. Zo zijn er 1,3 miljard Chinezen nog nooit in Amsterdam geweest. Tel daar de nodige Russen, Brazilianen en Indiërs bij, en we kunnen voorlopig wel even vooruit.

12 miljard voor nieuwe infrastructuur. Je zou verwachten dat het aantal mensen, dat binnen een normale reistijd het centrum van de stad kan bereiken, groeit. En dat doet het, héél langzaam.

Welbegrepen samenbelang

Vereniging Amsterdam City staat voor zijn zaak. Onze inzet is om het hart van Amsterdam elk jaar nog weer iets beter te maken. Onze wapens? Een sterke en wijdvertakte vereniging. We agenderen en volgen kritisch. We praten en denken graag mee. We zijn van de straat en van het straatmanagement, en ook van de vele vergader-tafels die onze stad rijk is. We binden en stimuleren en pogen anderen te overtuigen van onze weg en wijze. Wij geloven in wat wij noemen welbegrepen samenbelang. Bestuur, bedrijven en burgers hebben hun eigen belangen en agenda's, maar er is wel welbegrepen samenbelang: de aantrekkelijkheid, vitaliteit en toekomst van onze stad: *for the common good of our city.*

Het hart van Amsterdam is van iedereen en niemand, en dat verplicht ons allen tot inzet om dat samenbelang goed vorm te geven. Zeker nu het bestuur van de stad verandert, het geld opraakt, en de overheid dus niet meer vanzelfsprekend monopolist kan zijn op eigen taken. Onze rollen veranderen. Publiekprivate samenwerking is er al. En werkt. Kijk maar hoe schoon het Rembrandtplein is. Met dank onder meer aan de Escape en The Bank van de Kroonenberg Groep. Een sterke stad maken we samen. En dat moet ook. Want volgens de Amerikaanse politicoloog Benjamin Barker hebben '...steden de toekomst, de stad wordt belangrijker dan de staat.'

Mooi dan dat The Lonely Planet Amsterdam op de tweede plaats zet in de Top 10 hippe stedenlijst 2013. Amsterdam is the place to be. Mooi

ook dat het Rijks Museum eindelijk heropent, een zegen ook voor kunsthandel en antiquairs in het Spiegelkwartier. Met het nieuwe Stedelijk Museum, het verbouwde Van Gogh Museum, en het jubilerende Concertgebouw, mag het Museumplein zich met recht het culturele epicentrum van Nederland noemen. Maar liefst 85% van de buitenlandse bezoekers gaat naar één of meerdere musea. De aantallen zullen in 2013 fors stijgen. Ook goed nieuws voor horeca en hotellerie.

Is het dan alleen maar jubel en hosanna? Natuurlijk niet. Werkloosheid stijgt, consumentenvertrouwen daalt. We geven minder uit, velen verdienen minder, huizen en spaarvarkens worden opgegeten, en er wordt fors minder geïnvesteerd en gebouwd. De grote ontwikkelagenda voor de komende jaren is behoorlijk blanco. Maar toch. De Amsterdam City Index staat nog wel op 115. Dat is niet heel goed, maar kon slechter. Gelukkig wacht ons een bijzonder jaar vol jubilea en fraais en meer bezoekers en meer geld in de lades. Vertrouwen komt te paard en vertrekt per cruiseschip.

Kom dus maar op met die touringcars, die cruiseschepen, die hogesnelheidstreinen, die charters en lijnvluchten, maar ook met al die auto's, fietsen en benenwagens. Want laten we natuurlijk ook niet die 800.983 Amsterdammers vergeten die – ondanks een lichte neiging tot klagen en procederen – toch maar mooi 'gratis' elke dag kunnen genieten van één van de mooiste steden ter wereld. Er is maar één Mokum. Amsterdam.

Colofon

De Amsterdam City Index 2013 is een initiatief en publicatie van de Vereniging Amsterdam City. Het commentaar op de cijfers kwam mede tot stand dankzij gesprekken met Ties van Dijk, VOLA Nederland BV; Pieter Zuidema, Chagall gallery WUYT; Hugo de Haan, Haesje Claes; Chris Seinen, stadsdeel Centrum; Theo van Schaagen, Max Sport; Marco Dijkhuis, Restaurant Sluizer; Willem Koster, Maison de Bonneterie; Robert Aronson, Aronson antiquairs; Wim Bos, Mr. B; Ronald Wiggers, NV Stadsgoed; Laura Dols, Laura Dols; Kees Raat, Metropolitan Deli; Marie-José van den Boom, Square feed; Sheharyar Khan, FEBO - Nieuwendijk/Reguliersbreestraat en Wybo Wijnbergen, Madame Tussauds.

Research en redactie	Guus Bakker
Tekst	Kasper van Noppen
Foto's	cruiseschip: PTA cover: The Bank
Ontwerp en productie	Studio René Bakker Sjef de Heij
Organisatie en website	Christine Govaert

© Vereniging Amsterdam City, januari 2013. Oplage 2.000

De Index staat ook gepubliceerd op www.amsterdamcityindex.nl. Amsterdam City is een vereniging met als doel de verbetering van het economisch klimaat in de binnenstad van Amsterdam. Om lid te worden stuur een e-mail naar secretariaat@amsterdamcity.nl